

ANALIZA SWOT

Resurse umane, resurse de muncă, incluziune socială

Puncte tari	Referințe	Puncte slabe	Referințe
<ul style="list-style-type: none">• Creșterea ratei de activitate a populației în vârstă de muncă în ambele medii de rezidență în perioada 2013-2019• Creșterea ratei de ocupare a populației în vârstă de muncă în ambele medii de rezidență în perioada 2013-2019• Scăderea vizibilă a șomajului, cu aproape jumătate în perioada 2013-2019• Diminuarea gradului de sărăcie și excluziune socială• Creșterea speranței medii de viață (Regiunea Centru ocupând locul al 2-lea între regiunile de dezvoltare, după Regiunea București - Ilfov)• Ameliorare semnificativă în ultimele două decenii și jumătate a mortalității infantile• Creșterea ponderii persoanelor ocupate care au absolvit instituții de învățământ superior• Creșterea populației din grupa de vârstă 25-64 ani cu studii universitare (nivelul 5-8)•	<ul style="list-style-type: none">• Rata de activitate a populației în vârstă de muncă a crescut de la 60% în 2013 la 63,6% în 2019 (de la 64,7% la 68,2 în mediul urban și de la 52,9% la 57,2% în mediul rural)• Rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a crescut de la 54,2% în 2013 la 60,2% în 2019 (de la 58,6% la 65,7% în mediul urban și de la 47,7% la 52,5% în mediul rural)• Rata șomajului BIM pentru populația în vârstă de muncă (15-64 ani) a scăzut de la 9,6 % în 2013 la 5,3% în 2019• Rata șomajului la nivel regional a fost de 2,6% în 2019, sub media la nivel național (3,0%) în scădere semnificativă față de cea din anul de referință 2013 când s-a înregistrat 6,3%.• Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE) a înregistrat o scădere vizibilă în perioada 2013-2018 de la 36% la 24,4%, valori sub cele la nivel național (de la 41,9% la 32,5%)• Rata deprivării materiale severe a înregistrat o scădere vizibilă în perioada 2013-2018 de la 27,2% la	<ul style="list-style-type: none">• Scăderea demografică și accentuarea procesului de îmbătrânire demografică manifestate după anul 1990• Scăderea accentuată a sportului natural pe fondul reducerii natalității• Rata ridicată a migrației externe după anul 2000, cu tendințe de menținere, în special în cazul populației tinere, cu nivel ridicat al studiilor• Creștere ușoară a raportului de dependență demografică comparativ cu anul 1990• Disparități intra-regionale în ce privește rata de activitate și de ocuparea a populației în vârstă de muncă• Nivel redus față de media națională și europeană al ocupării forței de muncă• Dezechilibre în ce privește resursele de muncă produse de migrația masivă din zonele mai puțin dezvoltate (mediul rural, orașele mici etc.)• Grad redus de participare a populației în vârstă de muncă la formare și perfecționare profesională continuă, în special în mediul rural	<ul style="list-style-type: none">• Rata sporului natural al populației a scăzut de la -0,3 ‰ în 2013 la -1,9‰ în 2019• Rata natalității a scăzut de la 13,1‰ în 1990 la 9,1‰ în 2019• Rata mortalității a crescut de la 9,8‰ în 1990 la 11‰ în 2019• Raportul de dependență demografică s-a redus de la 50,2% în 1990 la 41,6% în 2005, însă a crescut la 48,8% în 2015, preconizându-se că va ajunge la 52,6% în 2030 și la 73,4% în 2060• La nivel național rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a fost de 65,8% în 2018, Regiunea Centru înregistrând cea mai mică rată (60,2%). Amintim, conform EUROSTAT, rata de ocupare a populației pentru grupa de vârstă 20-64 de ani a crescut la nivelul Uniunii Europene în perioada 2013-2019 de la 67,5% la 73,1%, iar la nivelul României de la 64,7% la 70,9%• Ponderea populației din grupa de vârstă 25-64 ani cu studii universitare (nivelul 5-8), în 2019, era de 18,3% la nivelul Regiunii

	<p>10,4%, valori sub cele la nivel național (de la 29,8% la 16,8%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rata medicilor (exclusiv stomatologi) la 10.000 de locuitori a crescut în perioada de referință 2013-2018 de la 28,2 la 31,7 • Speranța de viață a crescut de la 70,59 de ani în 1990 la 76,53 de ani în 2019 • Mortalitatea infantilă s-a redus de la 20,6‰ în 1990 la 7‰ în 2019 • Creșterea a populației din grupa de vârstă 25-64 ani cu studii universitare (nivelul 5-8) de la 14,3% în 2013 la 18,3% în 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • Disparități teritoriale în ce privește oportunitățile de angajare și dezvoltare personală • Acces redus al grupurilor dezavantajate la educație și pe piața muncii • Ponderi ale populației din grupa de vârstă 25-64 ani cu studii universitare (nivelul 5-8), mult sub media Uniunii Europene • Pondere ridicată a populației NEETs • Performanțe scăzute ale sistemului de educației prin prisma rezultatelor PISA 2019 • Rată scăzută de cuprindere a copiilor în învățământul preșcolar, față de media UE • Rezultate modeste privind dezvoltarea serviciilor de sănătate digitale precum cele de tip eHealth (eSănătate), mHealth (servicii mobile de sănătate), telemedicina, teleîngrijiri, imagistică, inteligență artificială, management digital, etc. 	<p>Centru, comparativ cu o pondere de 33,2% la nivelul UE28</p>
Oportunități	Referințe	Amenințări	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> • Continuarea tendinței de ameliorare a anumitor indicatori demografici • Creșterea implicării mediului de afaceri în programe de formare profesională în sistem dual 	<ul style="list-style-type: none"> • Rata mortalității infantile s-a redus de la 20,6‰ în 1990 la 16,1‰ în 2000 la 8,7‰ în 2010 ajungând la 7‰ în 2019. • „Europa mai socială” este unul din cele 5 obiective esențiale ale Politicii de Coeziune a UE pentru 	<ul style="list-style-type: none"> • Continuarea în următorii ani a scăderii demografice • Accelerarea ritmului de îmbătrânire a populației și creșterea raportului de dependență demografică a vârstnicilor 	<ul style="list-style-type: none"> • În ultimii 28 de ani populația regiunii s-a redus cu -18,8%, iar până în anul 2060, Regiunea Centru ar putea pierde 23,2% din populația existentă în anul 2015 potrivit previziunilor demografice

<ul style="list-style-type: none">• Implementarea de programe și politici favorabile dezvoltării tinerelor familii (family friendly policies)• Dezvoltarea de programe și politici care favorizează îmbătrânirea activă• programe europene și naționale pentru dezvoltarea de politici și proiecte care să faciliteze accesul comunităților defavorizate la educație și accesul pe piața muncii (PO CU 2014/2020)• Implementarea de politici la nivel local sau regional în vederea îmbunătățirii formării profesionale inițiale și continue și de creștere a adaptabilității sistemului educațional la cerințele pieței muncii• Continuarea programelor ce vizează stimularea antreprenoriatului și dezvoltarea abilităților antreprenoriale printr-un set de programe de atragere a tinerilor plecați în străinătate: programele de tip Start-up diaspora	<p>perioada 2021-2027 și are în vedere finanțarea de programe ce favorizează ocuparea de calitate, îmbunătățirea educației și a formării profesionale, incluziunea socială, accesul egal la sănătate</p> <ul style="list-style-type: none">• Finanțare la nivel național din Fondul Social European depășește 6 miliarde euro	<ul style="list-style-type: none">• Continuarea migrației, cu precădere a populației tinere și a celei înalt calificate• Menținerea unei rate scăzute de activitate a populației în vârstă de muncă din mediul rural• Nivelul educațional scăzut la grupurile dezavantajate social și creșterea abandonului școlar• Mobilitatea scăzută pe piața internă a muncii și participarea scăzută a forței de muncă la programe de formare continuă• Accentuarea problemelor economice și a celor sociale legate de sărăcie în orașele mici și în zona rurală• Ritm lent privind digitalizarea educației și formării profesionale• Ritm lent privind dezvoltarea de competențe digitale și alte competențe necesare pentru a crește calitatea serviciilor medicale și socio-medicale, precum și a serviciilor sociale integrate (în special în ce privește creșterea capacității administrației și altor structuri publice și private)•	<ul style="list-style-type: none">• Ponderea vârstnicilor s-a mărit de la 9,7% în 1990 la 16,5% în anul 2015, prognoza pentru 2030 fiind de 21,4%, iar pentru 2060 de 28,3%• Raportul de dependență demografică a vârstnicilor a crescut de la 14,5% în 1990 la 24,6% în 2015, prognozându-se ca va fi de 32,6% în 2030 și de 49,2% în 2060• Rata îmbătrânirii demografice (raportul între populația vârstnică și cea tânără (0-14 ani) a crescut la 407,6‰ în 1990 la 1018,2‰ în 2015, preconizându-se a fi de 1625,9‰ în 2030 și la 2024,5‰ la orizontul anului 2060• Rata de activitate a populației în vârstă de muncă din mediul rural din Regiunea Centru a coborât de la 68,2% în anul 2000 la 57,2% în anul 2019• Rata abandonului școlar în învățământul postliceal și de maiștri a crescut la nivelul Regiunii Centru în perioada 2013-2018 de la 8,4% la 13,6%• Indicatorul referitor la părăsirea timpurie a școlii (pentru grupa de vârstă 18-24 de ani) a crescut la nivel național de la 17,3% la 19,1% în perioada 2013-2015 după care a scăzut continuu ajungând la 15,3% în
---	---	--	--

			<p>2019, însă valorile sunt mari față de cele la nivelul Uniunii Europene care au scăzut de la 11,9% în 2013 la 10,3% în 2019¹</p> <ul style="list-style-type: none">• Deși s-a înregistrat la nivelul regiunii o creștere a populației cu studii universitare (nivelul 5-8) din totalul populației din grupa de vârstă 25-64 de ani, de la 14,3% în 2013 la 18,3% în 2019, ponderea acesteia este mult sub nivelul Uniunii Europene (de la 28,6% în 2013 la 33,2% în 2019)• Sistemul de educație din Regiunea Centru are nevoie să fie modernizat pentru a se asigura atât infrastructura digitală specifică cât și achiziția de softuri suport și pregătirea cadrelor didactice pentru a le utiliza în procesul educativ
--	--	--	--

¹ https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=edat_lfse_14&lang=en

Dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale, dezvoltare urbană

Puncte tari	Referințe	Puncte slabe	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> • Rețea extinsă de transport rutier și feroviar • Grad de electrificare a rețelei feroviare superior celui la nivel național • Extinderea rețelei de drumuri regionale (județene) modernizate • Modernizarea serviciilor de transport urban • Modernizarea rețelei stradale urbane • Creșterea utilizării serviciilor de transport public urban • Extinderea rețelei de drumuri orășenești modernizate • Extinderea rețelei de alimentare cu apă • Extinderea rețelei de canalizare • Acces crescut al populației la internet 	<ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua rutieră totalizează 11 459 km, reprezentând 13,3% din totalul celei naționale • Rețeaua feroviară totalizează 1333 km, reprezentând 12,3% din totalul celei naționale • Gradul de electrificare a căilor ferate la nivel regional este de 50% față de un procentaj de 37,4% la nivel național • Lungimea totală a drumurilor județene modernizate la nivelul Regiunii Centru a crescut cu 86,1% în perioada 2013-2018, ajungând la 2454 km • Lungimea totală a străzilor orășenești modernizate la nivelul Regiunii Centru s-a extins cu 11% în perioada 2013-2018 • Numărul total de vehicule pentru transport public local de pasageri (autobuze și microbuze) a crescut cu 19,6% în perioada 2013-2018, ajungând la 738 • Numărul total de pasageri transportați în transportul public local de pasageri a crescut cu 47,5% în perioada 2013-2018 • În 2018, lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile a crescut cu 15,8% comparativ cu 2013 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura de transport rutier insuficient modernizată • Starea necorespunzătoare a infrastructurii feroviare de transport și lipsa de atractivitate a transportului feroviar • Întârzierile în derularea proiectelor majore de modernizare a infrastructurii de transport • Accesibilitatea redusă a unor zone din cadrul Regiunii Centru la rețeaua de transport • Infrastructură tehnico-edilitară incompletă în multe din noile zone rezidențiale • Starea precară a infrastructurii de educație, sănătate și cultură în multe orașe mici ale Regiunii Centru și în mediul rural • Accesul inegal al populației la infrastructura și servicii de sănătate și educație, în special în mediul rural (în special lipsa asistenței specializate în domeniul medical) • Programe insuficiente de prevenție în sănătate reflectate 	<ul style="list-style-type: none"> • Din cei 11459 km de drumuri publice din Regiunea Centru, doar 50,1% sunt drumuri modernizate la finalul anului 2018 • Cf. Strategiei Naționale de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2018-2022, viteza redusă de deplasare și lipsa de punctualitate a trenurilor sunt cauzele principale de insatisfacție vis a vis de sistemul feroviar din România • Cf. datelor din Strategiei Naționale de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2018-2022, în 2017, volumul de transport și volumul de prestații în transportul feroviar românesc s-au redus cu 86% față de nivelurile înregistrate în 1989, cota de piață a pentru acest mod de transport ajungând la 16,5% în cazul transportului de pasageri și la 20,5% în cazul transportului de mărfuri • Se înregistrează întârzieri mari atât în ce privește finalizarea autostrăzilor (loturile 1 și 2 ale

	<ul style="list-style-type: none"> • Ponderea localităților² cu rețea de distribuție a apei a crescut la nivel regional în perioada 2013-2019 de la 77,8% la 83,3%, în mediul urban fiind de 98,2%, iar în mediul rural observându-se o creștere de la 74,5% la 81,0% • Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare s-a mărit cu 33,8% în intervalul 2013-2018 • Ponderea localităților cu canalizare publică a crescut la nivel regional în perioada 2013-2019 de la 45,2% la 56,3%, în mediul urban fiind de 98,2%, iar în mediul rural observându-se o creștere de la 36,7% la 49,6% • Ponderea gospodăriilor cu acces la internet a crescut de la 49,5% în anul 2013 la 76,2% în 2019 	<p>în numărul mare al cazurilor de deces care puteau fi evitate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură, servicii și oportunități insuficiente pentru persoanele cu dizabilități • Nivel mediu în ce privește accesibilitatea cât și accesarea internetului de acasă • Infrastructură de internet de bandă largă insuficient extinsă sau dezvoltată, în special în localitățile greu accesibile și izolate. 	<p>autostrăzii Sebeș Turda, autostrada Târgu Mureș-Câmpia Turzii, autostrada Comarnic-Brașov) cât și modernizarea căii ferate (reabilitarea căii ferate Brașov – Simeria și a tronsonului Brașov-Predeal)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectele regionale de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată finanțate prin POIM înregistrează întârzieri considerabile • Accesul inegal la servicii de sănătate datorat lipsei infrastructurii de bază precum și a asistenței specializate, în special în mediul rural dar și în unele localități urbane din regiune: ex. Baia de Arieș, Teiuș, Borsec, Cristuru Secuiesc etc. • Conform documentului Raportul Privind Starea de Sănătate a Populației în anul 2018, peste 45% din decesele înregistrate în anul 2018 putea fi evitate, 24,6 % fiind decese influențabile prin tratament iar 21% intrând în categoria deceselor prevenibile • Numărul persoanelor cu dizabilități la nivel regional a crescut cu +15,3% în 2017 comparativ cu anul de referință 2013, ajungând la 72902 de persoane • Deși numărului persoanelor cu dizabilități încadrate în muncă a crescut cu un sfert în perioada
--	---	--	--

² Localități sunt considerate unități administrativ – teritoriale (UAT) din mediul urban (municipii și orașe) și/sau din mediul rural (comune)

			<p>2013-2017 (+26,1%), ponderea persoanelor cu dizabilități încadrate în muncă din totalul adulților cu dizabilități este foarte mică, înregistrând o ușoară creștere de la 5,4% la 6,0%.</p> <ul style="list-style-type: none"> Deși ponderea gospodăriilor cu acces la internet de acasă a crescut la nivelul regiunii de la 49,5% în anul 2013 la 68,7%, în 2018, totuși rămâne sub media națională de 72,4%.
Oportunități	Referințe	Amenințări	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea strategiilor de dezvoltare urbană și a planurilor de mobilitate urbană durabilă Creșterea sumelor destinate dezvoltării urbane durabile prin FEDR și a bugetelor alocate pentru proiectele din cadrul Inițiativei Urbane Europene Implicarea mai puternică a societății civile în modelarea dezvoltării orașelor Implementarea de proiecte de dezvoltare la nivelul zonelor urbane funcționale 	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea la 6% din FEDR, în perioada 2021-2027, a alocării pentru dezvoltarea urbană durabilă și a sumelor destinate inițiativei urbane europene Alocarea fondurilor europene pentru dezvoltare urbană în perioada 2021-2027 pe baza unor strategii de dezvoltare integrate la nivelul zonelor urbane funcționale Unul dintre cele 5 obiective majore ale Politicii de Coeziune în perioada 2021-2027 este acela al Europei mai conectate (Obiectivul tematic 3), iar instrumentul financiar corespunzător „Connecting Europe Facility” primește o alocare de peste 42 mld euro Direcție de finanțare pentru digitalizarea transporturilor în cadrul OT3 Constituirea unui portofoliu de proiecte de modernizare a drumurilor regionale (județe) 	<ul style="list-style-type: none"> Menținerea întârzierilor în ce privește modernizarea și extinderea infrastructurii regionale de transport Dezvoltarea „spontană” a orașelor, în dezacord cu principiile dezvoltării urbane durabile Menținerea ritmului lent al extinderii infrastructurilor de utilități publice Ritmul mai rapid de creștere a sistemelor poluante de transport în comparație cu cele mai puțin poluante Menținerea blocajelor în implementarea proiectelor de dezvoltare urbană durabilă 	<ul style="list-style-type: none"> Conform CNADNR, în iunie 2019, tronsoanele de autostrăzi din Regiunea Centru aflate în faza de execuție și care au înregistrat cele mai mari întârzieri: A3, Tronson Tg. Mureș-Ogra (lot 1), tronson Ogra – Câmpia Turzii (lot 3), A1, Tronson Sibiu-Boița, A3, tronson Comarnic-Brașov Lucrările de modernizare a căii ferate, parte a coridorului IV, și care la începutul anului 2019 fizic nu erau începute lucrările sunt tronsoanele Predeal-Brașov și Brașov-Sighișoara Principalele provocări în contextul incluziunii sociale: îmbătrânirea populației, menținerea fenomenului de sărăcie, incluziune redusă pe piața muncii, rată ridicată a abandonului școlar,

<ul style="list-style-type: none">• Continuarea în ritm susținut a proiectelor de extindere și modernizare a infrastructurii regionale de transport în vederea unei conectări mai bune la rețelele TEN-t (inclusiv digitalizare)• Continuarea finanțării infrastructurii de sănătate, educație și servicii sociale pentru a acoperi zonele nedeservite și a crește calitatea serviciilor• Creșterea accesului în rândul populației la servicii de sănătate de calitate prin dezvoltarea serviciilor de sănătate digitale• Continuarea proiectelor de dezvoltare, modernizare și extindere a infrastructurii sociale și a serviciilor aferente cu impact pozitiv în special în dezvoltarea la nivel local• Dezvoltarea și finanțarea de proiecte cu accent pe serviciile sociale care au un caracter proactiv și presupun o abordare integrată a nevoilor	<p>la nivel regional coordonată de către CDR Centru</p> <ul style="list-style-type: none">• Studii preliminare privind construirea unor terminale intermodale de transport• Accelerarea lucrărilor la Aeroportul Brașov• Dezvoltarea și finanțarea de proiecte ce vizează dezvoltarea serviciilor de sănătate digitale precum servicii mobile de sănătate (eHealth (eSănătate), mHealth), telemedicina, teleîngrijiri, imagistică, inteligență artificială, management digital, etc.• Investițiile în modernizarea infrastructurii sociale și a serviciile aferente au un impact pozitiv în dezvoltarea socială facilitând în același timp o mai bună incluziunea socială și o mai mare accesibilitate la servicii sociale (acest aspect observându-se în ambele perioade de programare)	<ul style="list-style-type: none">• <i>Creșterea decalajelor de dezvoltare între orașele mari și localitățile urbane mici</i>• Diminuarea calității vieții, scăderea siguranței și securității sociale, reducerea coeziunii sociale pentru multe grupuri vulnerabile în contextul provocărilor în procesul incluziunii sociale	<p>procent ridicat de populație romă afectată de sărăcie, etc.</p> <ul style="list-style-type: none">•
--	---	---	--

<p>persoanei, în relație cu situația socioeconomică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață al acesteia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuarea, extinderea, diversificarea sau dezvoltarea investițiilor privind serviciile comunitare integrate, în special în mediul rural și localitățile urbane mici 			
--	--	--	--

Mediu, eficiență energetică, schimbări climatice

A comentat [OC1]:

A comentat [MD2R1]:

Puncte tari	Referințe	Puncte slabe	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> • Grad ridicat de acoperire a localităților cu infrastructura tehnico-edilitară și servicii de salubritate • Continuarea investițiilor în dezvoltarea infrastructurii tehnice de protecție a mediului • Suprafață extinsă a zonelor protejate din Regiunea Centru • Reînnoirea flotei de mijloace de transport public în majoritatea municipiilor reședință de județ prin achiziționare de mijloace de transport nepoluante dar și în 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea la 93,7% a gradului de acoperire a populației cu servicii de salubritate (2,2 milioane beneficiari în anul 2017) • Extinderea între 2014 și 2018 a infrastructurii regionale de protecție a mediului (ponderea populației conectate la rețeaua de evacuare a apelor menajere a crescut de la 57,1% la 65,1%, iar ponderea populației cu acces la sistemul de alimentare cu apă a crescut de la 69,2% la 76,6% • Regiunea Centru cuprinde părți însemnate din Parcurile Naționale: Piatra Craiului, Cheile Bicazului-Hășmaș și Călimani și din Parcurile 	<ul style="list-style-type: none"> • Rata scăzută de reciclare a deșeurilor municipale • Lipsa de eficiență a măsurilor de penalizare a companiilor care nu respectă normele legale în domeniul protecției mediului • Monitorizarea deficitară a calității mediului • Poluarea produsă de către fostele platforme industriale sau exploatări miniere • Suprafața redusă a spațiilor verzi din zonele urbane comparativ cu standardul minim european și cu recomandările OMS 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform statisticilor oficiale rata de reciclare a deșeurilor municipale la nivel național în 2017 era de doar 13,9% • Nivelul foarte ridicat de poluare a terenurilor pe care au funcționat fostele combinate chimice de la Făgăraș, Victoria, Târnăveni etc și al iazurilor de decantare și haldelor de steril din fostele zone miniere • Suprafața medie a spațiilor verzi din orașele Regiunii Centru este de 19 mp/loc, sub minimul cerut de Comisia Europeană (26 mp) sau de recomandările Organizației Mondiale a Sănătății (50 mp/ loc.)

<p>alte localități mai mici din Regiune</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de utilizatori ai transportului public • Extinderea suprafeței ocupate cu păduri și terenuri cu vegetație forestieră în ultimii ani 	<p>Naturale: Defileul Mureșului, Apuseni și Bucegi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suprafața siturilor NATURA 2000 era în anul 2017 de 16.760 km² (49,1% din suprafața regiunii) • La nivel regional în 2018, suprafața ocupată de păduri și terenuri cu vegetație forestieră a fost de 1269 mii hectare (37,2% din suprafața Regiunii), în creștere cu 0,4% mai mare față de anul 2014 	<ul style="list-style-type: none"> • Număr important de clădiri publice și rezidențiale cu nivel scăzut al eficienței energetice • Nivel ridicat al poluării în centrele urbane, datorat în special transportului • Referitor la calitatea factorilor de mediu, calitatea aerului a fost cea mai afectată de poluare în ultimii ani • Țintele privind eficiența energetică și diminuarea efectelor schimbărilor climatice sunt departe de a fi atinse 	<ul style="list-style-type: none"> • Cele mai importante emisii de substanțe poluante care au depășit în ultimii ani cantitatea maximă admisibilă sunt: formaldehida și amoniacul • Noul cadru European pentru energie și climă 2030, propune ținte și mai ambițioase pentru anul 2030: reducerea cu 43% a emisiilor de gaze cu efect de seră (față de valorile de referință din 1990), creșterea ponderii energiei regenerabile la 32% și îmbunătățirea eficienței energetice cu cel puțin 32,5%
Oportunități	Referințe	Amenințări	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> • Continuarea programelor guvernamentale de sprijinire a achizițiilor „verzi” pentru locuințe, electrocasnice mari și mijloace de transport • Sprijinirea implementării măsurilor din cadrul PAEDC-urilor adoptate la nivelul comunităților urbane și rurale din Regiunea Centru • Introducerea unor programe educative în domeniul mediului pentru elevi • Derularea unor programe de conștientizare a importanței protecției mediului • Adoptarea European Green Deal de către Uniunea 	<ul style="list-style-type: none"> • Continuarea programelor de tipul „Casa verde”, „Sisteme fotovoltaice”, „Rabla”, „Rabla Plus” „Rabla pentru electrocasnice” gestionate de către Administrația Fondului pentru Mediu” • Numeroase comunități urbane și rurale din Regiunea Centru au aderat la Convenția Primarilor, și-au adoptat PAEDC-uri și au început implementarea acestora • Derularea și replicarea unor programe de tipul „Conștientizarea publicului privind gestionarea deșeurilor” derulat în prezent de către AFM • Pactul Ecologic European propune atingerea neutralității climatice până în 2050 	<ul style="list-style-type: none"> • Întârzierile în derularea proiectelor de infrastructură în domeniul protecției mediului • Creșterea semnificativă a numărului de autovehicule vechi și poluante • Defrișările ilegale și exploatarea pădurilor într-o manieră nesuspendabilă • Desfășurarea unor activități economice care afectează cursurile de apă și lacurile din Regiune • Presiunile antropice asupra mediului înconjurător care afectează biodiversitatea regională 	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea proiectelor contractate prin POIM 2014-2020, Axa 3, inclusiv cele din Regiunea Centru, înregistrează întârzieri considerabile • Cf. datelor INS, la sfârșitul anului 2018, aproape 79% din autovehiculele din România aveau vechime de peste 10 ani

<p>Europeana și concentrarea eforturilor pentru atingerea neutralității climatice în 2050</p>	<ul style="list-style-type: none"> Parteneriate active la nivel regional în domeniul schimbărilor climatice, protecției mediului, a eficienței energetice, precum și studii, politici și proiecte internaționale în domeniu (ENESCOM – European Network of information centres promoting Energy Sustainability and CO2 reduction among local COMMunities, BIO4ECO – “Sustainable regional bioenergy policies: a game changer” E-MOB “Integrated actions towards enhanced e-mobility in European regions” 		
---	---	--	--

Economia regională

Puncte tari	Referințe	Puncte slabe	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> Creștere economică stabilă înregistrată în perioada 2013-2018 și creșterea gradului de convergență cu economiile europene Dezvoltarea infrastructurii de afaceri și a serviciilor oferite pentru întreprinderi Exporturile au avut o evoluție puternic ascendentă în ultimii ani 	<ul style="list-style-type: none"> În anul 2018, PIB /locuitor al Regiunii Centru, calculat la paritatea de cumpărare standard era de 19 200 euro, reprezentând 62% din media UE (în creștere de la 51% în anul 2013) și 95,1% din media națională. În 2020, în Regiunea Centru funcționau 18 parcuri industriale 	<ul style="list-style-type: none"> Ponderea scăzută a întreprinderilor inovative Nivel scăzut de inovare la nivel regional Procentaj scăzut din PIB al cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare și legătura slabă între cercetare și mediul economic Număr scăzut al IMM-urilor raportat la populația regiunii (dezvoltare încă redusă a antreprenoriatului) 	<ul style="list-style-type: none"> Cf. datelor INS, în anul 2016, doar 7,1% din firmele regionale sunt încadrate în categoria companiilor inovatoare Conform clasamentului întocmit de Comisia Europeană, Regiunea Centru este un inovator modest la nivel european, având un punctaj de doar 0,133 în scădere față de anii anteriori Ponderea cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare în PIB-ul regional era în 2017 de 0,31%, mult sub media

A comentat [OC3]: [extindem analiza si la administratie](#)

A comentat [OC4R3]:

A comentat [OC5R3]:

<ul style="list-style-type: none">• Nivel ridicat al exporturilor/ locuitor comparativ cu media națională• Valoare ridicată a investițiilor străine atrase• Nivel în creștere al productivității muncii• Număr în creștere al salariaților• Universități regionale cu specializări relevante pentru specificul economic local și regional• Grad crescut de conștientizare în ce privește importanța colaborării dintre mediul universitar și mediul privat	<ul style="list-style-type: none">• 14 clustere economice³ în domenii foarte diverse, precum prelucrarea lemnului, biomasa, industria textilă, industria electrotehnicii, industria prelucrărilor metalice, industria alimentară, IT și industrii creative, turismul balnear, iar procesul de clusterizare este de așteptat să ia amploare• Valoarea exporturilor a ajuns la aproape 10,65 miliarde euro în anul 2019, de 1,6 ori mai mare față de volumul exporturilor din regiune în anul de referință 2013• În 2019, în Regiunea Centru, valoarea exporturilor/ loc. a atins 4597 euro, cu 1/3 peste nivelul național al indicatorului (3562 euro)• Valoarea ISD la sfârșitul anului 2018 se ridică la 7,33 mld. euro (9% din investițiile străine din România, cf. Raportului BNR), Regiunea Centru plasându-se pe poziția a doua, după Regiunea București-Ilfov în ce privește totalul investițiilor străine• Nivelul productivității muncii raportat la media europeană, a crescut de la 50,5%, în 2013 la 59,1% în 2017	<ul style="list-style-type: none">• Nivel scăzut de digitalizare a economiei și administrației locale/județene/naționale• Număr redus de utilizatori ai serviciilor publice online• Nivel încă scăzut de internaționalizare al IMM-urilor (implicând cel puțin una din activitățile specifice: exporturi directe, importuri directe, investiții în străinătate, subcontractori externi, servicii subcontractate către firme străine, cooperare cu firme străine)• Număr redus de angajați în domenii de producție mediu sau înalt tehnologizate• Competitivitate scăzută a IMM-urilor datorată lipsei update-ului tehnologic, creșterii costului cu forța de muncă• Performanțe scăzute ale sistemului de CDI regional• Ecosistemul regional de inovare este într-un stadiu incipient și nu răspunde nevoilor de dezvoltare ale economiei și companiilor• Productivitatea muncii în industrie și servicii sub media UE	<p>europeană de 2,06% (însă în creștere de la 0,13% din PIB cât se înregistra în anul 2013)</p> <ul style="list-style-type: none">• Nr. IMM-uri/ 1000 locuitori, în Regiunea Centru era în 2018 de 28,8, comparativ cu media europeană de 58• Ponderea firmelor din România care efectuează tranzacții comerciale electronice era de 14% în 2018, comparativ cu media europeană de 45%, iar ponderea firmelor românești care efectuează vânzări online era de 9% , în anul 2018, comparativ cu 17% la nivelul UE28• 46% din IMM-urile românești nu au efectuat nicio activitate de internaționalizare în cadrul UE, iar 74% dintre acestea nu au efectuat nicio activitate de internaționalizare în afara Uniunii Europene
---	---	---	--

³ <http://clustero.eu/wp-content/uploads/2020/04/situatia-clusterelor-din-romania-aprilie-2020.pdf>, ClusteRO, 2020

	<ul style="list-style-type: none"> Nr. total al salariaților a crescut cu 14,9% în perioada 2013-2019, de la 573,8 la 659,1 mii persoane Ponderea salariaților în total populație ocupată la nivel regional a crescut de la 55,1% în 2013 la 62,1% în 2018 Numărul șomerilor s-a redus la nivel regional cu 59,6%, de la 69915 la 28277 persoane în perioada 2013-2019 Rata șomajului la nivel regional la finalul anului 2019 era de 2,6%, sub media la nivel național (3,0%) fiind la cca jumătate față de cea din anul de referință 2013 când s-a înregistrat 6,3%. 		
Oportunități	Referințe	Amenințări	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> Existența și dezvoltarea unor domenii economice bine specializate la nivel regional Dezvoltarea rețelelor de cooperare economică-clustere, Diversificarea programelor și introducerea de noi instrumente de finanțare pt. IMM-uri Ponderea în creștere a activităților economice cu valoare adăugată mare Menținerea/continuarea programelor de finanțare pentru dezvoltarea antreprenorialului; 	<ul style="list-style-type: none"> Prin Strategia Regională de Specializare Inteligentă au fost identificate 9 domenii economice cu potențial semnificativ de creștere Dezvoltarea unor rețele europene care oferă suport IMM-urilor precum: <i>The Enterprise Europe Network, Your Europe Business, International Cluster Matchmaking Events</i> Programul european COSME pune la dispoziția IMM-urilor 2 tipuri de instrumente financiare: <i>Loan Guarantee Facility (LGF)</i> și <i>Equity Facility for Growth (EFG)</i> Ponderea sectorului terțiar în valoarea adăugată brută regională a crescut de 	<ul style="list-style-type: none"> Eșuarea politicilor/ măsurilor de asigurare a unei forțe calificate de muncă Lipsa de predictibilitate a regimului fiscal pentru firme Condiții dificile și costuri ridicate de creditare pentru IMM-uri (accesul la finanțare) Accentuarea polarizării economice la nivel regional Recesiunea economică cauzată de criza Sars-Cov-2 	<ul style="list-style-type: none"> Numărul locurilor de muncă vacante a crescut de 1,9 ori în perioada 2013-2018 Sunt operate modificări dese la codul fiscal, fără o consultare prealabilă a firmelor Costurile de creditare oferite de sectorul bancar din România pentru IMM-uri sunt considerate de firmele din Regiunea Centru împovărătoare Valoarea P.I.B./ loc. pt. cel mai dezvoltat județ al Regiunii Centru era de 1,8 ori mai mare față de valoarea indicatorului pentru cel mai puțin dezvoltat dintre județele regiunii

<p>modernizarea proceselor de producție, inovare, cercetare, digitalizarea economiei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitalizarea serviciilor publice și economiei ca rezultat al adaptării rapide la pandemia Sars-Cov-2 • Finanțarea HUB-urilor digitale, a infrastructurii de sprijin pentru CDI 	<p>la 44,8% în 2007 la 51% în 2013 și la 56,1% în anul 2017</p>		
---	---	--	--

Dezvoltarea turismului

Puncte tari	Referințe	Puncte slabe	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> • Potențial turistic important și diversificat în toate cele 6 județe ale regiunii • Resurse balneare și balneoclimatice importante • Capacitate de cazare turistică importantă, în bună parte construită recent sau modernizată • Prima regiune turistică a României în ce privește capacitatea de cazare în funcțiune (indicator ce include nr. de zile de funcționare a capacității) 	<ul style="list-style-type: none"> • 20% din capacitatea de cazare existentă la nivel național (locul 2 la nivel național, după Reg. Sud-Est) • ¼ din capacitatea de cazare în funcțiune la nivel național (locul 1 la nivel național) • Densitatea unităților de cazare la 100 kmp, a crescut în Regiunea Centru de la 4,8 în 2013 la 6,9 în 2018, fiind dublă față de nivelul național (de la 2,5 în 2013 la 3,5 în 2018) • 6 din cele 29 stațiuni balneoclimatice sunt situate în Regiunea Centru • 7 din cele 47 stațiuni turistice de interes național sunt în Regiunea Centru • 20 din cele 72 stațiuni turistice de interes local sunt localizate în Regiunea Centru 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura de transport parțial nemodernizată și accesibilitatea redusă a unor zone cu potențial turistic, transportul feroviar neatractiv • Transportul în comun slab dezvoltat, infrastructura de transport alternativ aproape inexistentă (ex. ciclism) • Infrastructura de agrement învechită și insuficient dezvoltată în stațiunile turistice și balneare, ofertă redusă și slab structurată în ce privește petrecerea timpului liber • Mijloace și activități de informare și semnalizare turistică insuficiente (incl. în limbi de circulație internațională) 	<ul style="list-style-type: none"> • 34,6% din lungimea totală a rețelei rutiere la nivel regional existente în 2019 o reprezintă drumurile nemodernizate (drumuri pietruite sau de pământ) • Zonele montane, în care se află importante obiective turistice au, de regulă, un nivel redus de accesibilitate (a se vedea analiza <i>Infrastructura de transport - factor cheie în dezvoltarea durabilă a Regiunii Centru</i>) • Indice de utilizare a capacității de cazare turistică în funcțiune a fost în 2018 în Regiunea Centru de 28,1% (comparativ cu 32,2% la nivel național), ocupând poziția a 6-a, pe primul loc fiind Regiunea București –

<ul style="list-style-type: none"> Prima regiune turistică a României în ce privește fluxul turistic (sosiri respectiv înnoptări ale turiștilor) Prima regiune a României în funcție de numărul de vizitatori în muzee Patrimoniul natural și cultural valoros (situri UNESCO, obiective de patrimoniu clasa A) 	<ul style="list-style-type: none"> 3,05 milioane turiști cazați în anul 2018 (23,7% din totalul turiștilor sosiți în România, locul 1 la nivel național) 6,08 milioane înnoptări ale turiștilor cazați în anul 2018 (21,2% din totalul înnoptărilor în România, locul 1 la nivel național) În 2019, Regiunea Centru a avut o pondere de 29,1% din totalul vizitatorilor în muzee la nivel național (aprox. 5,3 milioane de vizitatori în regiune) 	<ul style="list-style-type: none"> Dificultăți privind asigurarea forței calificate de muncă Indice de utilizare a capacității de cazare turistică în funcțiune sub media națională și foarte scăzut comparativ cu celelalte regiunii Infrastructura destinată activităților culturale învechită Lipsa digitalizării patrimoniului material și imaterial 	<p>Ilfov cu 42,8%, iar pe ultimul loc Regiunea Sud Muntenia cu 26,4%</p>
Oportunități	Referințe	Amenințări	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> Alocări financiare prin POR 2014-2020 și PNDR 2014-2020 pentru dezvoltarea turismului (Axa 7 din POR 2014-2020) care vor continua prin Obiectivul 5 al Politicii de Coeziune, POR 2021/2027 Dezvoltarea unor forme de turism de nișă (ex. Sibiu, Regiune Gastronomică 2019, wine tourism, local touch, cicloturism, călărie) în toate județele Regiunii Centru Combinarea turismului cu alte activități (îngrijirea sănătății –exemplu regional: turismul balnear - sector de specializare inteligentă, 	<ul style="list-style-type: none"> Axa 7 din POR 2014-2020, dedicată dezvoltării infrastructurii turistice are o alocare financiară la nivel regional de 13,7 mil. euro Prin Obiectivul 5 al Politicii de Coeziune 2021-2027 se vor putea finanța: protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și servicii turistice conexe, protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale, protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului Programul Sibiu - Regiune Gastronomică Europeană 2019 	<ul style="list-style-type: none"> Întârzieri în finalizarea modernizării infrastructurii de transport Întârzieri în finalizarea modernizării infrastructurii tehnico-edilitare în stațiunile balneare și în cele turistice finantarea unor proiecte care nu răspund unei viziuni de dezvoltare pe termen mediu și lung și nu respect principiile dezvoltării durabile Desfășurarea unor activități economice care aduc prejudicii unor zone naturale cu potențial turistic (exploatările silvice intense, lucrările care afectează albiile râurilor, pășunatul în zonele protejate) 	<ul style="list-style-type: none"> Defrișările și exploatările silvice intense, lucrările care afectează albiile râurilor, pășunatul în zonele protejate etc pot afecta peisajele naturale care atrag turiștii Ridicarea unor construcții noi în centre urbane sau în zone rurale fără respectarea specificului arhitectural local Standardele de calitate în domeniul turismului nu sunt cunoscute și respectate de către toți furnizorii de servicii turistice Nerezolvarea situației juridice (proprietatea) a clădirilor de patrimoniu și a obiectivelor de interes balnear

A comentat [OC6]:

<p>industrii culturale, industrii artizanale)</p> <ul style="list-style-type: none"> Implementarea conceptului de management al destinației turistice la nivel de arealuri turistice 	<ul style="list-style-type: none"> Organizarea de târguri tematice, gastronomice, în toate județele Regiunii Centru Turismul balnear, sector de specializare inteligentă la nivel regional Implementarea la nivelul unui județ a conceptului de OMD: județul Sibiu- destinație turistică 	<ul style="list-style-type: none"> Desfășurarea unor activități economice care aduc prejudicii unor zone antropice cu potențial turistic (construcții noi în centre urbane sau în zone rurale fără respectarea specificului arhitectural local) Lipsa standardizării serviciilor turistice (standardele de calitate în domeniul turismului nu sunt cunoscute și respectate de către toți furnizorii de servicii turistice) Corelarea redusă între strategiile și politicile de marketing în domeniul turismului existente la nivel local Concurența extraregională 	
---	---	--	--

Agricultură, silvicultură, dezvoltare rurală

Puncte tari	Referințe	Puncte slabe	Referințe
<ul style="list-style-type: none"> Potențial agricol și silvic semnificativ Investiții importante în agricultură și în sectorul agroalimentar realizate în special de către firmele mari și mijlocii Implementarea, prin PNDR, a unui nr. semnificativ de proiecte de modernizare a 	<ul style="list-style-type: none"> Suprafețele agricole reprezintă 55,7% din suprafața Regiunii Centru, iar pădurile 36,5% din teritoriu Numărul de mașini agricole a crescut cu 14,6% în perioada 2013-2018 Suprafața terenurilor pe care s-au aplicat îngrășăminte chimice și naturale s-a mărit cu 36,6% în perioada 2013-2018 	<ul style="list-style-type: none"> Rată scăzută de ocupare și nivel redus de diversificare a activității economice în mediul rural Deși în scădere în ultimele decenii, populația ocupată în agricultură și silvicultură este încă numeroasă, reflectându-se într-o pondere mare a agriculturii și silviculturii în totalul populației ocupate la nivel regional 	<ul style="list-style-type: none"> În 2018, rata de ocupare în mediul rural a populației de 15-64 ani a fost de doar la 50,6%, fiind net inferioară celei înregistrate în mediul urban (65%) Populația ocupată în agricultură și silvicultură la sfârșitul anului 2018 număra 177,6 mii persoane, reprezentând 16,9% din totalul populației ocupate a regiunii (față de 20,8% la nivelul întregii țări), în

<p>exploatațiilor agricole de dimensiuni mici și mijlocii</p> <ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea unor lanțuri valorice locale în domeniul agro-food Grad semnificativ de acoperire de către producătorii locali a nevoilor pieței regionale și ale pieței naționale Important bazin de exploatare forestieră 	<ul style="list-style-type: none"> Regiunea Centru ocupa în 2018 locul 1 la nivel național la culturi agricole precum sfeclă de zahăr, locul 1 la efectivele de ovine și locul 3 la efectivele de bovine, locul 1 la producția de lână, locul 2 la producția de lapte Productivitatea muncii în agricultură, peste cea înregistrată de acest sector la nivel național, cunoaște o tendință de creștere, maximul fiind atins în anul 2017 Volumul total de lemn recoltat în cursul anului 2018 a fost de 4,15 milioane mc (locul 2 la nivel național) 	<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltare redusă a infrastructurii de drumuri și a infrastructurii tehnico- edilitare în mediul rural Dezvoltare slabă a infrastructurii educaționale și de sănătate Variabilitate mare a producției agricole (în special a producției vegetale) și dependență mare a agriculturii de factorii climatici Fragmentarea excesivă a producției agricole și lipsa asocierii micilor producători agricoli Nivel încă redus al exporturilor de produse agroalimentare Valorificarea scăzută a resurselor forestiere (sub formă de cherestea) Productivitate scăzută a muncii în agricultură raportat la media UE 	<p>scădere cu 6,1 puncte procentuale față ponderea înregistrată în anul 2013</p> <ul style="list-style-type: none"> 80,4% din comunele regiunii beneficiau de acces la sisteme de alimentare cu apă potabilă în 2018 48,5% din numărul comunelor regiunii aveau acces la sistemul de canalizare publică în 2018 54,3% din comunele regiunii erau conectate la rețeaua de gaze naturale în 2018 Drumurile comunale modernizate și cele cu îmbrăcăminti asfaltice ușoare reprezintă doar o treime din totalul drumurilor comunale din Regiunea Centru (36,6% în 2019) Numărul exploatațiilor agricole din Regiunea Centru care dețin terenuri agricole a scăzut cu 13,6% în perioada 2010-2016, de la 374 mii la 323 mii, iar totalul suprafețelor agricole utilizate a scăzut cu 7%. Suprafața medie ce revine pe o exploatație agricolă a ajuns la 4,68 hectare în anul 2016 Produsele agroalimentare dețineau în 2018 o pondere de doar 2,4% din totalul exporturilor regionale
<p>Oportunități</p>	<p>Referințe</p>	<p>Amenințări</p>	<p>Referințe</p>
<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea eficientă a sumelor alocate prin PNDR 	<ul style="list-style-type: none"> PNDR 2014-2020 are o alocare financiară la nivel național de 	<ul style="list-style-type: none"> Întârzieri în adoptarea unor măsuri de diminuare a efectelor 	<ul style="list-style-type: none"> Suprafața medie ce revine pe o exploatație agricolă era de 4,68

<p>2014-2020 și prin viitorul PNDR și a sumelor disponibile prin alte programe de dezvoltare pentru mediul rural</p> <ul style="list-style-type: none">• Creșterea interesului pentru agricultura ecologică• Forme emergente de organizare a producției agricole pe orizontală și verticală• Dezvoltarea, extinderea și diversificarea turismului în mediul rural	<p>peste 8 mld. Euro pentru proiecte de modernizare a agriculturii, silviculturii și zonelor rurale</p> <ul style="list-style-type: none">• Planul Național Strategic PAC 2021-2027 are o propunere de buget la nivelul României de 20,5 miliarde EUR din care 13,3 miliarde euro este destinată plăților directe, 363 milioane euro alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA), iar 6,7 miliarde EUR alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR)• Turismul rural a înregistrat o dinamică spectaculoasă în ultimii 15-20 ani, numărul pensiunilor turistice și agroturistice din Regiunea Centru apropiindu-se de 1600, iar cel al locurilor de cazare oferite ajungând în 2018 la peste 28 mii (în creștere cu 37,9% față de anul 2013)	<p>Schimbărilor climatice (irigații, consolidări, îndiguiri etc)</p> <ul style="list-style-type: none">• Lipsa de organizare și cooperare a micilor producători agricoli• Continuarea declinului demografic înregistrat de majoritatea zonelor rurale (mergând până la depopularea unor localități) și accentuarea îmbătrânirii demografice• Adâncirea discrepanțelor între mediul rural și cel urban în ce privește infrastructura edilitară, calitatea vieții și oportunitățile economice	<p>hectare în anul 2016, mult sub media europeană (16,5 ha)</p> <ul style="list-style-type: none">• Productivitatea muncii în agricultură în anul 2017, la nivelul Regiunii Centru era de 3,7 ori mai redusă comparativ cu productivitatea muncii calculată la nivelul întregii economii regionale•
---	--	---	--